

80th Anniversary
SILPAKORN UNIVERSITY
Creative Art and Science for All

คณะวิทยาการจัดการ
Faculty of Management Science

Proceedings

การประชุมวิชาการระดับชาติ
ครั้งที่ 11 ประจำปี 2566

*“ Driving Sustainable Development Goals:
Directions, Opportunities, and Challenges of Thai Entrepreneurs ”*

วันที่ 9 มิถุนายน 2566

ณ โรงแรมดุสิตธานี หัวหิน จังหวัดเพชรบุรี

Facebook : mssilpakorn

www.ms.su.ac.th

sumssilpakorn

sums.silpakorn

Proceedings

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2566

“Driving Sustainable Development Goals: Directions, Opportunities, and Challenges of Thai Entrepreneurs”

ปีที่เผยแพร่	7 กรกฎาคม 2566
เผยแพร่และจัดทำโดย	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120 โทร 0-3259-4028 โทรสาร 0-3259-4027 e-mail: mssuconf@gmail.com
แหล่งเผยแพร่	www.ms.su.ac.th
สงวนลิขสิทธิ์	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

Proceedings การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2566.-- เพชรบุรี :
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2566.

1142 หน้า.

1. มหาวิทยาลัยศิลปากร -- การประชุม.

I. ชื่อเรื่อง

015.593

ISBN 978-974-641-849-2

คำสั่งคณะกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่ 00089/2566

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายพิจารณาผลงานทางวิชาการ
โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2566

ตามที่คณะกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้กำหนดจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2566 ในวันศุกร์ที่ 9 มิถุนายน 2566 เพื่อเป็นเวทีการนำเสนองานวิชาการ วิจัย และผลงานสร้างสรรค์ ในระดับชาติ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจตามความมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2559 จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายพิจารณาผลงานทางวิชาการ เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการ ดังผู้รายนามต่อไปนี้

1. รองคณบดีฝ่ายวิจัย	ประธานกรรมการ
2. ศาสตราจารย์ ดร.ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร	กรรมการ
3. ศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา	กรรมการ
4. ศาสตราจารย์ ดร.นันทินิตย์ วาณิชชีวะ	กรรมการ
5. ศาสตราจารย์ ดร.บุษบา กนกศิลปกรรม	กรรมการ
6. ศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ศรีอมรศักดิ์	กรรมการ
7. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ รักชาติเจริญ	กรรมการ
8. รองศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ	กรรมการ
9. รองศาสตราจารย์ ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์	กรรมการ
10. รองศาสตราจารย์ ดร.เกตุวดี สมบูรณ์ทวี	กรรมการ
11. รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย ภูวนาถวิจิตร	กรรมการ
12. รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิษฐ์ รัตนพงศ์ภิญโญ	กรรมการ
13. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ จันทิก	กรรมการ
14. รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพชัย พสุนนท์	กรรมการ
15. รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะพงษ์ จันทร์ใหม่มูล	กรรมการ
16. รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์	กรรมการ
17. รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทร์ พลอยแหวน	กรรมการ
18. รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล อ้นแผ้ว	กรรมการ
19. รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์	กรรมการ
20. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกิจ สุทธิเรืองวงศ์	กรรมการ
21. รองศาสตราจารย์ ดร.สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์	กรรมการ

22.	รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ศิริสรริหิรัญ	กรรมการ
23.	รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ อมรสิริพงษ์	กรรมการ
24.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยโทหญิง ดร.เกิดศิริ เจริญวิศาล	กรรมการ
25.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา พรรณราย	กรรมการ
26.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกริกฤทธิ์ อัมพะวัต	กรรมการ
27.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษราพร พรหมนิมิตกุล	กรรมการ
28.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกสินทร์ เตชะนิยม	กรรมการ
29.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตพนธ์ ชุมเกตุ	กรรมการ
30.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตศักดิ์ พุฒจร	กรรมการ
31.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน	กรรมการ
32.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชื่น อัครกะฉนิชชา	กรรมการ
33.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณภัทร วิศวะกุล	กรรมการ
34.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐธนา สีนทร์นรักษ์	กรรมการ
35.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล บุญแก้วสุข	กรรมการ
36.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สุดา พุฒจร	กรรมการ
37.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภุต สังข์เนย	กรรมการ
38.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธาดาธิเบศร์ ภูทอง	กรรมการ
39.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพรัตน์ บุญเพียรผล	กรรมการ
40.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภานนท์ หอมสุด	กรรมการ
41.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิกร ม่วงศรีเขียว	กรรมการ
42.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทีป ฉัตรสุภางค์	กรรมการ
43.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพล เปรมทองสุข	กรรมการ
44.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา มีสุข	กรรมการ
45.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา นาคปฐม	กรรมการ
46.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัสนิพนธ์ สมบัติ	กรรมการ
47.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัสนิพนธ์ สิมะขจรบุญ	กรรมการ
48.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์วิวัฒน์ มะณีวงศ์	กรรมการ
49.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรพล เจตโรจนานนท์	กรรมการ
50.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรพัฒน์ ยางกลาง	กรรมการ
51.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญรติ จันทร์ภักดิ์	กรรมการ
52.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีนรัตน์ สุขเกษม	กรรมการ
53.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสสินี บุญมีศรีสง่า	กรรมการ
54.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมษัธวาทิน พลโยธี	กรรมการ
55.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระชานนท์ ทวีผล	กรรมการ
56.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระบิล พันภัย	กรรมการ
57.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี อึ้งโพธิ์	กรรมการ
58.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพล พินิจ	กรรมการ
59.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรระ จตุพร	กรรมการ

60.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ เจษภูาลักษณ์	กรรมการ
61.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิระ ศรีโยธิน	กรรมการ
62.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว	กรรมการ
63.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวรรยา ธรรมอภิพล	กรรมการ
64.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัตยา ตันจันทร์พงศ์	กรรมการ
65.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติธร ภูริภักดี	กรรมการ
66.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริชัย ดีเลิศ	กรรมการ
67.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิรัตน์ กิตติพงษ์วิเศษ	กรรมการ
68.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนี คำนวลศิลป์	กรรมการ
69.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรมงคล นิมจิตต์	กรรมการ
70.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์ พวงยามณี	กรรมการ
71.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรินทร์ เทวตา	กรรมการ
72.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรยา พรเอี่ยมมงคล	กรรมการ
73.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถพงศ์ พิระเชื้อ	กรรมการ
74.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี ยศบุตร	กรรมการ
75.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาชวีภุริชญ์ น้อมเนียน	กรรมการ
76.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสราภรณ์ ทนุผล	กรรมการ
77.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จอมภักดิ์ คลังระหัด	กรรมการ
78.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดาวลอย กาญจนมณีเสถียร	กรรมการ
79.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงสุตา ภูสว่าง	กรรมการ
80.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสาวคนธ์ หนูขาว	กรรมการ
81.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อริสสา สะอาดนัก	กรรมการ
82.	อาจารย์ ดร.กฤษฎา พรประภา	กรรมการ
83.	อาจารย์ ดร.คมกริช นันทะโรจพงศ์	กรรมการ
84.	อาจารย์ ดร.จันทร์พร ช่วงโชติ	กรรมการ
85.	อาจารย์ ดร.ชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง	กรรมการ
86.	อาจารย์ ดร.ชัชฌิพงษ์ ศิริโชตินิศากร	กรรมการ
87.	อาจารย์ ดร.ฐิติกรณ์ ยาวิไชย จารึกศิลป์	กรรมการ
88.	อาจารย์ ดร.ทิพวรรณ กำศิริมงคล	กรรมการ
89.	อาจารย์ ดร.ธีรน์วัช สุขวิสัยหิรัญ	กรรมการ
90.	อาจารย์ ดร.นพดล ไทวิชัยกุล	กรรมการ
91.	อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา	กรรมการ
92.	อาจารย์ ดร.ประไพพิมพ์ สุธีสินนันท	กรรมการ
93.	อาจารย์ ดร.ปริญญา ทรุ่นโพธิ์	กรรมการ
94.	อาจารย์ ดร.ปิยะกาญจน์ สุพรรณชนะบุรี	กรรมการ
95.	อาจารย์ ดร.ภฤศญา ปิยนุสรณ์	กรรมการ
96.	อาจารย์ ดร.ภวินธ์ธนา เจริญบุญ	กรรมการ
97.	อาจารย์ ดร.ภูธิป มีถาวรกุล	กรรมการ

98.	อาจารย์ ดร.รักชนก โสภภาพิศ	กรรมการ
99.	อาจารย์ ดร.รุ่งทิพย์ จันทร์ธนะกุล	กรรมการ
100.	อาจารย์ ดร.วงศ์ศักดิ์ดา วีระไพบุลย์	กรรมการ
101.	อาจารย์ ดร.วัชรระ เวชประสิทธิ์	กรรมการ
102.	อาจารย์ ดร.ศรายุทธ แสนมี	กรรมการ
103.	อาจารย์ ดร.สัจจวัฒน์ จารีกศิลป์	กรรมการ
104.	อาจารย์ ดร.สุรภัทร์ พิไชยแพทย์	กรรมการ
105.	อาจารย์ ดร.มรกต กำแพงเพชร	กรรมการ
106.	เภสัชกร ดร.ยุทธภูมิ มีประดิษฐ์	กรรมการ
107.	ดร.จิรภิญญา สันนิปางกูร	กรรมการ
108.	นางสาวสุนิสา วงศ์ประทุม	เลขานุการ
109.	นายเอกพันธ์ หวานใจ	ผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

Wint.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุทธะนันท์)

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

สารบัญ

	หน้า
แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร <i>ชนาธิป วรพงษ์, ภัทร์ พลอยแหวน, สมบูรณ์ ศิริสรธริรัญ,</i> <i>กฤษณ์ รักชาติเจริญ และ สมศักดิ์ อมรรสิริพงศ์.....</i>	122
การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทักษะด้านรัฐประศาสนศาสตร์ และทรัพยากรมนุษย์ด้วยการออกแบบบอร์ดเกม <i>เพชร กวางใส, ภูพิงค์ แต่งจั่น, มินทฎา สุขารมย์, จักรินทร์ บุญญากานนท์,</i> <i>เจตวัฒน์ แววบัณฑิต, กฤษณา ชูมาลา, โกสินทร์ เตชะนิยม, เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน.....</i>	138
คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (ราชการบริหารส่วนกลาง) <i>พกริ่ง รัตนสาลี และ วัลลภ รัฐฉัตรานนท์.....</i>	152
การรับรู้และการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร <i>อภิชญา ไทรัตน์ และ สวรรยา ธรรมอภิพล</i>	172
ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์แนวคิดต้นทุนฐานกิจกรรมกับการได้เปรียบในการแข่งขัน : หลักฐานจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย <i>วรรณพร ปองสุข และ อิศราภรณ์ ทนุผล.....</i>	188
ปัจจัยระดับบุคคลและปัจจัยระดับองค์การที่มีผลต่อระดับความสำเร็จของการประยุกต์ การบริหารฐานกิจกรรมในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย <i>วรรณวิสา ธัญญเจริญ และ อิศราภรณ์ ทนุผล</i>	205
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ธนาคารกสิกรไทย ในเขตบางแค กรุงเทพมหานคร <i>กัตติกา รัตนสันตยากุล และ ประพล เปรมทองสุข.....</i>	221
การศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับเงินลงทุน ในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักบัญชีในกรุงเทพมหานคร <i>อารยา เตมีศิลป์ และพรปรวิณี ชาญสุวรรณ.....</i>	237
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการปัญหาคนกับช้างป่า กรณีศึกษา: การท่องเที่ยวสัตว์ป่า อุทยานแห่งชาติกุยบุรี <i>วรัญญา ยิ้มแย้ม.....</i>	253

การรับรู้และการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

PERCEPTION AND PRACTICE PERCEIVED ON THE PLASTIC WASTE MANAGEMENT POLICY
OF PEOPLE IN BANGKOK

อภิขญา ไทรัตน์¹ และ สวรรยา ธรรมอภิพล²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาช่องทางการรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ตามโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573 และเพื่อศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ตามโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573 ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตลาดพร้าว เขตจตุจักร และเขตคลองเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณกรณีทราบจำนวนประชากรและกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ร้อยละ 5 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์ยามานะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติแจกแจง ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าเฉลี่ย

พบว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกที่เป็นนโยบายเกี่ยวกับการลดการใช้พลาสติก 4 ชนิด ได้แก่ ถุงพลาสติกแบบบาง กล่องโฟมบรรจุอาหาร แก้วน้ำพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งและหลอดพลาสติก ผ่านช่อง 3 ช่องทางในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.85$, S.D.=1.02) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยหากพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่า มีการรับรู้นโยบายจากสื่อสิ่งพิมพ์ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=2.93$, S.D.=1.03) รองลงมาคือรับรู้จากสื่อบุคคลและสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพ ($\bar{X}=2.84$, S.D.=0.97 และ $\bar{X}=2.78$, S.D.=1.05) ตามลำดับ และพฤติกรรมการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 ($\bar{X}=2.80$, S.D.=0.99) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พฤติกรรมการลดการใช้ถุงพลาสติกหิ้ว มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 ($\bar{X}= 3.00$, S.D.=0.91) รองลงมาคือ พฤติกรรมลดการใช้หลอดพลาสติก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.94 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.02 ($\bar{X}=2.94$, S.D.=1.02) และพฤติกรรมการใช้กล่องโฟมบรรจุอาหารค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.97 ($\bar{X}=2.75$, S.D.=0.97) ตามลำดับ ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลดการใช้ถุงพลาสติกของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ปัจจัยความสำเร็จ/แรงจูงใจในการลดการใช้ถุงพลาสติกของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และบทบาทขององค์กรภาครัฐในการสร้างแรงจูงใจในการลดการใช้ถุงพลาสติก

คำสำคัญ : ช่องทางการรับรู้, พฤติกรรมการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะ, นโยบายการจัดการขยะพลาสติก

¹ นักศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร., คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purpose of this research was to study the perception channel of plastic waste management policy of the people in Bangkok. according to the plastic waste management roadmap 2018-2030 and to study the implementation of the plastic waste management policy of the people in Bangkok. according to the plastic waste management roadmap 2018-2030 using a quantitative research model The sample consisted of people living in Lat Phrao, Chatuchak, and Khlong Khet districts. The sample size was determined by using the known population calculation formula and the tolerance at 5 percent. The sample size was determined by Taro Yamane's formula. Data were analyzed by Statistics were used for distribution, frequency, percentage, arithmetic mean. standard deviation and mean

The result of the research was that the sample group perceived the plastic waste management policy as a policy to reduce the use of 4 types of plastic, namely thin plastic bags. Styrofoam food box Disposable plastic cups and plastic straws through 3 channels were at moderate level (\bar{X} =2.85, S.D.=1.02). If considering the average score, it was found that the policy was perceived from the print media. The mean was the highest (\bar{X} =2.93, S.D.=1.03), followed by personal media and broadcasting media (\bar{X} =2.84, S.D.=0.97 and \bar{X} =2.78, S.D.=1.05), respectively. and the plastic waste management policy compliance behaviors of the sample groups. Overall, it was at a moderate level with an average of 2.80 (\bar{X} =2.80, S.D.=0.99). When considering each side, it was found that Behavior to reduce the use of plastic bags. has the highest mean score of 3.00 and standard deviation of 0.91 (\bar{X} =3.00, S.D.=0.91), followed by behavior to reduce the use of plastic straws with a mean of 2.94 and standard deviation of 1.02 (\bar{X} =2.94, S.D.=1.02) and behavior to reduce the use of Styrofoam food packaging. The average value was 2.75 and the standard deviation was 0.97 (\bar{X} =2.75, S.D.=0.97), respectively. The suggestion of this study, factors affecting the plastic bag reduction behavior of the people in Bangkok should be studied. Success factors/motivation to reduce the use of plastic bags among people in Bangkok. and the role of government organizations in creating incentives to reduce the use of plastic bags.

Keywords: AWARENESS CHANNEL, WASTE MANAGEMENT POLICY, PLASTIC WASTE MANAGEMENT POLICY

1. บทนำ

จากรายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศไทย โดยกรมควบคุมมลพิษ (2564) พบปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนรวมทั้งประเทศในรอบ 10 ปี เพิ่มขึ้นจาก 24.73 ล้านตัน ในปี 2554 เพิ่มขึ้นเป็น 25.37 ล้านตัน ในปี 2563 ในขณะที่ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกคัดแยกและนำกลับไปใช้ประโยชน์มีเพียงประมาณ 8.36 ล้านตัน (หรือคิดเป็นร้อยละ 33 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น) โดยมีปริมาณขยะพลาสติกเกิดขึ้นประมาณร้อยละ 12 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด หรือประมาณ 2 ล้านตัน/ปี ในขณะที่การนำขยะพลาสติกกลับไปใช้ประโยชน์ โดยเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 0.5 ล้านตัน/ปี (หรือร้อยละ 25 ของปริมาณขยะพลาสติกทั้งหมด) ส่วนที่เหลือ 1.5 ล้านตัน (ร้อยละ 75 ของปริมาณขยะพลาสติกทั้งหมด) ส่วนใหญ่เป็นพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics) อาทิ ถุงร้อน ถุงเย็น ถุงหูหิ้ว แก้วพลาสติก หลอดพลาสติก กล่องโฟมบรรจุอาหาร โดยไม่มีการนำกลับไปใช้ประโยชน์เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

ขยะพลาสติกที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีปริมาณมากเป็นอันดับต้นๆของโลก จากงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสาร Science Advances เมื่อเดือนตุลาคม ปี 2563 พบว่า ประเทศไทยมีการสร้างขยะพลาสติกต่อประชากรสูงเป็นอันดับที่ 5 ของโลก โดยมีปริมาณขยะพลาสติก 4,796,494 ตัน/ปี (หรือประมาณ 69.54 กิโลกรัม/ปี/คน) โดยพบขยะพลาสติกที่เป็นถุงพลาสติกจำนวนมากที่สุด ประมาณ 1.11 ล้านตัน ขวดพลาสติก ประมาณ 0.40 ล้านตัน แก้ว กล่อง และถาดพลาสติกประมาณ 0.23 ล้านตัน ตามลำดับ (กรมอนามัย, 2565)

จากสถานการณ์ขยะพลาสติกที่เพิ่มขึ้นของประเทศไทยอย่างต่อเนื่องทำให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573 โดยเป้าหมายแรกในการลดและเลิกการใช้พลาสติก 7 ชนิด โดยในระยะที่ 1 เป็นการประกาศลดและเลิกการใช้พลาสติก 3 ชนิด ภายในปี 2562 ได้แก่ 1) พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (cap seal) 2) ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ผสมสารอ็อกโซ่ และ 3) ไมโครบีดส์ (Microbeads) และระยะที่ 2 เป็นการประกาศยกเลิกการใช้พลาสติก 4 ชนิด ภายในปี 2565 ได้แก่ 1) ถุงพลาสติกหูหิ้วขนาดความหนาน้อยกว่า 36 ไมครอน 2) กล่องโฟมบรรจุอาหาร 3) แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว และ 4) หลอดพลาสติก ส่วนเป้าหมายที่สอง คือ การนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้ร้อยละ 100 ภายในปี 2570 รวมถึงการให้ความสำคัญในการให้ความรู้ความเข้าใจ สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก รมรณรงค์ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับขยะพลาสติกผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างกระแสให้สังคมตระหนักถึงผลกระทบของขยะพลาสติกและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากลดการใช้พลาสติกที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งหรือ single use plastic กระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (กรมควบคุมมลพิษ, 2563)

ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมา จากมาตรการอยู่บ้านหยุดเชื้อเพื่อชาติ มาตรการล็อกดาวน์ ฯลฯ ทำให้ประชาชนอยู่ในบ้าน ถูกจำกัดการเดินทาง และการห้ามนั่งรับประทานอาหารในร้านอาหาร ส่งผลให้ธุรกิจขายสินค้าออนไลน์และอาหารเดลิเวอรี่ขยายตัวเพิ่มขึ้นก่อให้เกิดขยะพลาสติกจำนวนมาก (กรมควบคุมมลพิษ, 2564) หรือการซื้อผ่านทางหน้าร้านอาหารแบบ take away ซึ่งขยะพลาสติกเหล่านี้มีจำนวนมากกว่าครั้งที่ไม่สามารถรีไซเคิลได้ เช่น กล่องโฟม กล่องกระดาษ ถ้วยโฟม ถ้วยกระดาษ ถุงร้อน ถุงพลาสติก ซ้อนส้อมพลาสติก แก้วน้ำพลาสติก และหลอดพลาสติก ฯลฯ และปัจจุบันถึงแม้ว่าสถานการณ์โควิด-19 จะเริ่มเบาบางลงและผู้คนสามารถกลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติแล้ว แต่ปริมาณขยะพลาสติกก็ยังคงมีปริมาณมาก ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากขยะพลาสติก และการรณรงค์ในการลด/เลิกการใช้พลาสติกของ

ภาครัฐผ่านช่องทางต่างๆ ยังขาดความต่อเนื่องและเข้าไม่ถึงประชาชน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบายการจัดการขยะพลาสติกตามโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573 ซึ่งจากงานวิจัยของ สุไรยา หนีเร่ และ สุรชัย ไวยวรรณจิตร เรื่อง มุมมองประชาชนต่อนโยบายภาครัฐที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ : กรณีศึกษา “ทุ่งยางแดงโมเดล” ทำให้ทราบว่า การรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายภาครัฐเป็นการรับรู้เพียงแคผิวเผิน ประชาชนไม่ทราบข้อมูลอย่างชัดเจนของนโยบายต่าง ๆ ซึ่งการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของการจัดเวทีประชาคมสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ และทำให้ประชาชนเข้าใจนโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐ ซึ่งต่างจากการประกาศนโยบายผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หรือสื่อออนไลน์ ที่ไม่เข้าถึงประชาชนและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบายของรัฐ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ก่อให้เกิดวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปจากการสั่งสินค้าและบริการผ่านช่องทางออนไลน์ รวมถึงพฤติกรรมการใช้ชีวิตเดิมของคนไทย ทำให้ขยะพลาสติกในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกวัน ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564) รายงานว่ากรุงเทพมหานคร เป็นจังหวัดที่มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับ 1 ของประเทศไทย มีการเติบโตทางเศรษฐกิจสูง และเกิดขยะปริมาณมากต่อวัน จึงทำให้ กรุงเทพมหานคร เป็นจังหวัดที่มีจำนวนขยะพลาสติก มากที่สุดในประเทศไทย โดยจากการสำรวจของกรมอนามัย (2563) พบว่า ปี 2562 กรุงเทพมหานคร มีขยะรวม 3,850,069 ตัน หรือเฉลี่ย 10,548 ตัน/วัน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง จากข้อมูลพบว่ามีปี 2562 เขตที่มีขยะมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ 1) เขตปทุมวัน 6.529 กก./คน /วัน 2) เขตพระนคร 4.057 กก./คน/วัน 3) เขตวัฒนา 3.5 กก./คน/วัน ตามลำดับ

จากการสำรวจขยะมูลฝอยในพื้นที่กทม.จะพบว่า ขยะในพื้นที่กรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ เป็น เศษอาหาร ร้อยละ 45.41 รองลงมาคือ พลาสติกที่ไม่สามารถรีไซเคิล ร้อยละ 16.30 กระดาษที่ไม่สามารถรีไซเคิล ร้อยละ 11.31 กิ่งไม้และใบไม้ ร้อยละ 4.94 ผ้าสิ่งทอ ร้อยละ 4.15 แก้ว ร้อยละ 2.30 โฟม ร้อยละ 1.34 (กษิพัฒน์ ลัดตามณีโรจน์, 2565) และหากจำนวนขยะทั้งหมดนี้ขาดการจัดการขยะที่ดีจะเกิดผลกระทบต่อตามมา เช่น เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์และพาหะของโรค เนื่องจากเชื้อจุลินทรีย์ที่ปนเปื้อนมากับขยะมูลฝอยมีโอกาที่จะขยายพันธุ์เพิ่มจำนวนมาก เพราะขยะมูลฝอยมีความชื้นและสารอินทรีย์ที่จุลินทรีย์ใช้เป็นอาหาร ขยะอินทรีย์สารที่ทิ้งค้างไว้ จะเกิดการเน่าเปื่อยกลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์ต่างๆเพราะมีทั้งอาหารและที่หลบซ่อน ดังนั้นขยะที่ขาดการเก็บรวบรวมและการกำจัดที่ดีจะทำให้เกิดเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ที่สำคัญของเชื้อโรคและเป็นพาหะนำโรคมารู้อคน หรือ หากขาดจัดการขยะที่ดีจะก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะขยะพลาสติกที่ไม่สามารถย่อยสลายอย่างรวดเร็วได้ด้วยวิธีการทางธรรมชาติต้องมีวิธีการกำจัดอย่างถูกต้อง เพื่อไม่ให้เกิดมลพิษและเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาช่องทางการรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ตามโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573 และศึกษาการขับปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะพลาสติก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปวางแผนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ รมรณรงค์ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับขยะพลาสติก เพื่อให้สังคมตระหนักถึงผลกระทบของขยะพลาสติกและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะและเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาช่องทางการรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ตามโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573

2.2 เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ตามโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573

3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีการรับรู้

การรับรู้ (Perception) หมายถึง การแปลความหมายจากการสัมผัส โดยเริ่มตั้งแต่ การมีสิ่งเร้ามา กระทับกับ อวัยวะรับสัมผัสทั้งห้า และส่งกระแสประสาท ไปยังสมอง เพื่อการแปลความ (NovaBizz, 2548)

การรับรู้ หมายถึง การรู้สึกสัมผัสที่ได้รับการตีความให้เกิดความหมายแล้ว เช่นในขณะนี้ เราอยู่ในภาวะการรู้สึก (Conscious) คือลึ้มตาตื่นอยู่ ในทันใดนั้น เรารู้สึกได้ยินเสียงดังปังมาแต่ไกล(การรู้สึกสัมผัส-Sensation) แต่เราไม่รู้ว่าความหมายคือไม่รู้ว่าเป็นเสียงอะไร เราจึงยังไม่เกิดการรับรู้ แต่ครู่ต่อมามีคนบอกว่าเป็นเสียงระเบิดของยางรถยนต์ เราจึงเกิดการรู้ความหมายของการรู้สึกสัมผัสนั้น ดังนั้นเรียกว่าเราเกิดการรับรู้ (วชิระ, 2555)

จากการทบทวนวรรณกรรมความหมายของการรับรู้จากนักวิชาการท่านต่างๆ ผู้วิจัยสรุปความหมายของการรับรู้ หมายถึง การสัมผัส การเรียนรู้ ประการณ์การต่างๆที่ได้พบเจอ โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 และถูกประมวลผลด้วยไปยังสมอง ทำให้เกิดเป็นการรับรู้

แนวคิดพฤติกรรมมนุษย์

พฤติกรรมมนุษย์ ความหมายของพฤติกรรมมนุษย์ พฤติกรรม (Behavior) คือ กิริยาอาการที่แสดงออกหรือ ปฏิกริยาโต้ตอบเมื่อเผชิญกับสิ่งเร้า (Stimulus) หรือสถานการณ์ต่าง ๆ อาการแสดงออกต่าง ๆ เหล่านั้น อาจเป็นการ เคลื่อนไหวที่สังเกตได้หรือวัดได้ เช่น การเดิน การพูด การเขียน การคิด การเต้นของหัวใจ เป็นต้น ส่วนสิ่งเร้าที่มากกระทบ แล้วก่อให้เกิดพฤติกรรมก็อาจจะเป็นสิ่งเร้าภายใน (Internal Stimulus) และสิ่งเร้าภายนอก (External Stimulus) สิ่งเร้า ภายใน ได้แก่ สิ่งเร้าที่เกิดจากความต้องการทางกายภาพ เช่น ความหิว ความกระหาย สิ่งเร้าภายในนี้จะมีอิทธิพลสูงที่สุดใน การกระตุ้นเด็กให้แสดงพฤติกรรม และเมื่อเด็กเหล่านี้โตขึ้นในสังคม สิ่งเร้าใจภายในจะลดความสำคัญลง สิ่งเร้าภายนอก ทางสังคมที่เด็กได้รับรู้ในสังคมจะมีอิทธิพลมากกว่าในการกำหนดว่าบุคคลควรแสดงพฤติกรรมอย่างไรต่อผู้อื่น สิ่งเร้า ภายนอก ได้แก่ สิ่งกระตุ้นต่าง ๆ สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่สามารถสัมผัสได้ด้วยประสาททั้ง 5 คือ หู ตา คอ จมูก การสัมผัส สิ่งเร้าที่มีอิทธิพลที่จะจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรม ได้แก่ สิ่งเร้าที่ทำให้บุคคล เกิดความพึงพอใจที่เรียกว่า การเสริมแรง (Reinforcement) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) คือ สิ่งเร้าที่พอใจทำให้บุคคลมีการแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้น เช่น คำชมเชย การยอมรับของเพื่อน ส่วนการเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) คือ สิ่งเร้าที่ไม่พอใจหรือไม่พึงปรารถนานำมาใช้เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาให้น้อยลง เช่น การลงโทษเด็กเมื่อลักขโมย การปรับเงินเมื่อผู้ขับขี่ยานพาหนะไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร

การจัดการขยะพลาสติก

การกำจัดขยะพลาสติกโดยวิธีการฝังกลบ (Land Fill) ส่วนใหญ่เป็นเศษขยะถุงพลาสติกที่ปนเปื้อน ไม่คุ้มกับ ต้นทุนในการจัดเก็บและการล้างทำความสะอาด เช่น ถุงแกง ถุงเครื่องดื่ม ถุงหูหิ้ว ฯลฯ รวมถึงพลาสติกแบบบางประเภท

ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เช่น แก้วพลาสติก ของเครื่องปรุงรสน้ำร้อน/ส้อมพลาสติก ฯลฯ ขยะเหล่านี้ถูกนำไปทิ้ง ในสถานที่ฝังกลบหรือเทกองกลางแจ้ง ตามสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อระบบการจัดการขยะมูลฝอยเนื่องจากขยะดังกล่าวมีความคงทนย่อยสลายตามธรรมชาติช้า ทำให้สิ้นเปลืองพื้นที่ฝังกลบและงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอย

การนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ (Recycle) และ การใช้ซ้ำ (Reuse) เป็นทางเลือกที่ให้ประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมมากที่สุดทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก แต่การรีไซเคิลผลิตภัณฑ์พลาสติกมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง คุณสมบัติของพลาสติกชนิดต่าง ๆ ที่สามารถนำมาผลิตกลับมาใช้ได้ใหม่ สามารถสังเกตได้โดยสัญลักษณ์รีไซเคิลลูกศรหมุนวนเป็นสามเหลี่ยม ที่ปรากฏพร้อมตัวเลขต่าง ๆ 7 ชนิด

สถานการณ์ขยะพลาสติกในประเทศไทย

จากสถานการณ์โควิด-19 ที่เกิดขึ้นส่งผลให้มีปริมาณขยะพลาสติกเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จากการออกมาตรการต่างๆของรัฐบาล เช่น มาตรการ work from home ทำให้ประชาชนไม่สามารถนั่งทานอาหารในร้านได้ และต้องสั่งอาหารกลับไปทานที่บ้าน หรือใช้บริการส่งอาหาร (food delivery) ซึ่งใช้บรรจุภัณฑ์เป็นพลาสติกในการบรรจุอาหาร จากเดิมในปี 2564 ประเทศไทยมีขยะพลาสติกหลังจากการใช้งานประมาณ 2.76 ล้านตัน หรือ ประมาณร้อยละ 11 ของปริมาณขยะพลาสติกทั้งหมด เนื่องจากประเทศไทยในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมาได้มีการผลิตเม็ดพลาสติกเพิ่มขึ้นสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพราะมีการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์พลาสติกภายในประเทศมากกว่า 6 ล้านตัน/ปี ส่วนใหญ่นำมาใช้ผลิตเป็นบรรจุภัณฑ์พลาสติกประมาณร้อยละ 40 รองลงมาเป็นการใช้ในเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ การก่อสร้างอุตสาหกรรมยานยนต์ อุปกรณ์เครื่องใช้ในบ้าน อุปกรณ์และเครื่องมือรักษาความปลอดภัย อุปกรณ์ทางการแพทย์ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ การแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโควิด-19 นั้นส่งผลให้มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นอีก ซึ่งมีเพียงแค่ประมาณร้อยละ 20 ที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ และในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ.2563-2565) ภายใต้ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก (พ.ศ.2561-2573) โดยมีโครงการต่างๆ เช่น โครงการเปลี่ยนพลาสติกเป็นบุญ (เมื่อคุณหมุนเวียน) หรือมาตรการลดหย่อนภาษีจากการซื้อผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพ เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการต่างๆในระยะที่ 1 นั้นประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่บรรลุเป้าประสงค์ด้านการลด เลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ด้วยการใช้วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในระยะที่ 2 จะมีแนวทางการดำเนินงานที่ใช้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชน การใช้กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งเครื่องมือเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายในระยะที่ 2 ให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายต่อไป (กรมควบคุมมลพิษ, 2565)

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ. 2565 – 2570)

โรดแมปการจัดการขยะพลาสติก

โรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561-2573 จัดทำขึ้นโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้เป็นกรอบทิศทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการจัดการขยะพลาสติกของประเทศ ในระยะยาว โดยมี 2 เป้าหมายหลัก ได้แก่

เป้าหมายที่ 1 การลด และเลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ด้วยการใช้วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรก การยกเลิกใช้พลาสติก 3 ชนิดภายในปี 2562 ได้แก่ 1) พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Cap Seal) 2) ผลิตภัณฑ์ พลาสติกที่ผสมของสารออกโซ (Oxo) และ 3) ไมโครบีดจากพลาสติก (Microbeads) ซึ่งระยะแรกนั้นไม่

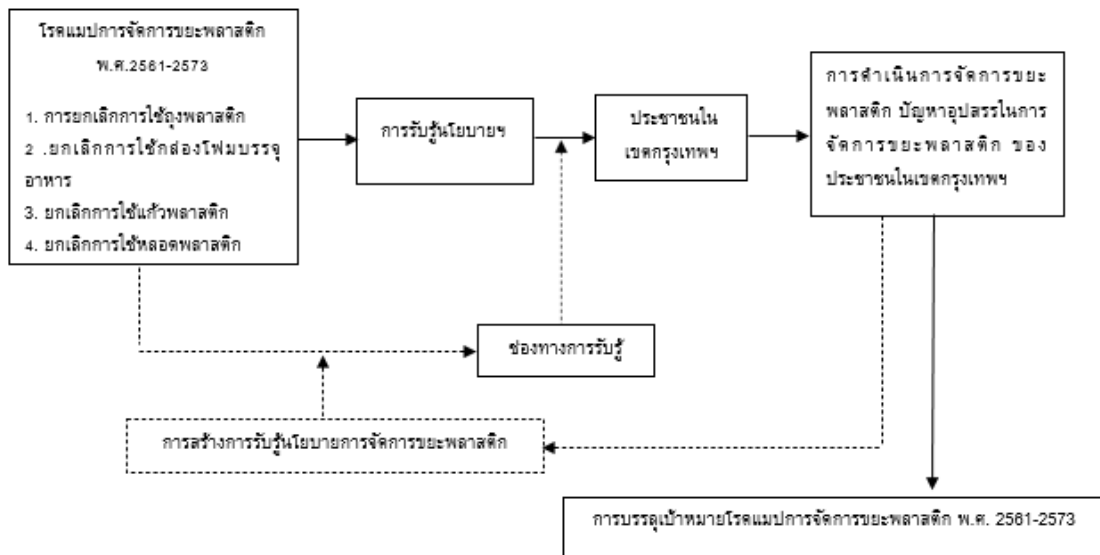
ประสบความสำเร็จ เนื่องจากมีขยะพลาสติกเพิ่มขึ้นจำนวนมากจากสถานการณ์โควิด-19 ระยะที่สอง เลิกใช้การใช้พลาสติก 4 ชนิด ภายในปี 2565 ได้แก่ 1) ถุงพลาสติกหิ้วขนาดความหนาน้อยกว่า 36 ไมครอน 2) กล่องโฟมบรรจุอาหาร 3) แก้วพลาสติก (แบบบางใช้ครั้งเดียว) และ 4) หลอดพลาสติก ซึ่งเป็นช่วงที่สถานการณ์ โควิด-19 คลี่คลายลง และมีหลายโครงการที่เข้าร่วมกับรัฐบาลในการลดการใช้พลาสติก เช่น ห้างสรรพสินค้า หรือ มินิมาร์ท ที่งดการแจกถุงพลาสติกและรณรงค์ให้ใช้ถุงผ้าสำหรับการใส่สินค้า หรือร้านค้าแพต่างๆจัดโครงการรณรงค์การลดใช้แก้วพลาสติก และทำให้เห็นถึงพฤติกรรมของประชาชนที่เปลี่ยนไปในด้านของงดใช้ผลิตภัณฑ์จากพลาสติก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาต่อในระยะที่สอง

เป้าหมายที่ 2 การนำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ 100 ภายในปี 2570 โดยจะมีการศึกษาและกำหนดเป้าหมายของพลาสติกที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ให้เกิดความคุ้มค่าและยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษานโยบายการจัดการขยะพลาสติกตามโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561-2573 เป้าหมายแรก ระยะที่สอง คือ 1) ถุงพลาสติกหิ้วขนาดความหนา น้อยกว่า 36 ไมครอน 2) กล่องโฟมบรรจุอาหาร 3) แก้วพลาสติก (แบบบางใช้ครั้งเดียว) และ 4) หลอดพลาสติก

กรอบแนวคิดการศึกษา

ปริมาณขยะพลาสติกของประเทศไทย อยู่ที่ประมาณร้อยละ 12 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด การนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ เพียงร้อยละ 25 ส่วนที่เหลือร้อยละ 75 ส่วนใหญ่เป็นพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้มีนโยบายลดปัญหาขยะพลาสติกตามโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561-2573 โดยเป้าหมายในการยกเลิกการใช้พลาสติก 4 ชนิด คือ ถุงพลาสติกหิ้วแบบบาง กล่องโฟมบรรจุอาหาร แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว และหลอดพลาสติก ภายในปี 2565 รวมถึงการสร้างการรับรู้และความรู้

ความเข้าใจกับประชาชนในการลดและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก เพื่อให้ประชาชนเกิดการรับรู้ ความตระหนักและเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561-2573 ตามกรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ที่มีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณกรณีทราบจำนวนประชากรและกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ร้อยละ 5 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ โดยจากจำนวนประชากรในกรุงเทพมหานครทั้งหมด 5,527,994 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จากเขตลาดพร้าว เขตตจตุจักร และเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือหลักที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วนได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะข้อคำถามปลายปิดแบบให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชน เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกตามโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573 เป้าหมายแรก ระยะที่สอง การลด/เลิกการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วหรือถุงก๊อบแก๊บ กล่องโฟมบรรจุอาหาร แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว และหลอดพลาสติก มีลักษณะข้อคำถามแบบปลายปิด และช่องทางในการรับรู้นโยบายฯ มีลักษณะข้อคำถามปลายปิดแบบให้เลือกตอบ แบบให้เลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก ได้แก่ มาก ปานกลาง น้อย และไม่ทราบ โดยมีค่าคะแนนเท่ากับ 3 2 1 และ 0 ตามลำดับ ตามเกณฑ์ของ ธาริตา เสนาวงษ์ และคณะ (2564) จำนวน 10 ข้อคำถาม

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการขับเคลื่อนการดำเนินการจัดการขยะพลาสติกของประชาชน ด้านการลดและเลิกการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว กล่องโฟมบรรจุอาหาร แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว และหลอดพลาสติก โดยมีลักษณะแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ โดยมีค่าคะแนนเท่ากับ 3 2 และ 1 ตามลำดับตาม คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติ (วิภาณี, 2561)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการลดและเลิกการใช้พลาสติกหูหิ้ว กล่องโฟมบรรจุอาหาร แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว และหลอดพลาสติก มีลักษณะแบบสอบถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น หนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบแนวความคิดในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้วิธีการเก็บแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. ติดต่อผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามหลักเข้าใจถึงวัตถุประสงค์การวิจัย บทบาทและหน้าที่ของผู้วิจัย และ กลุ่มประชากร เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการเก็บข้อมูลก่อนการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (percentages)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชน วิเคราะห์โดยการหาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X} / Arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Stand deviation / S.D.) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ เบสท์ (John W. Best, 1997:190) โดย คะแนน 4.21-5 หมายถึง รับรู้มากที่สุด คะแนน 3.40-4.20 หมายถึง รับรู้มาก คะแนน 2.61-3.40 หมายถึง รับรู้ปานกลาง คะแนน 1.81-2.60 หมายถึง รับรู้น้อย และคะแนน 1.00-1.80 หมายถึง รับรู้น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมการปฏิบัติตามนโยบายจัดการขยะพลาสติกของประชาชน วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และนำมาจัดระดับพฤติกรรมการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (likert scale) และแปลผลข้อมูล ได้ดังนี้ คะแนน 4.21-5.00 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด คะแนน 3.40-4.20 หมายถึง ปฏิบัติมาก คะแนน 2.61-3.40 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง คะแนน 1.81-2.60 หมายถึง ปฏิบัติน้อย และคะแนน 1.00-1.80 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน จำนวน 7 ข้อคำถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษาสูงสุด จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และลักษณะบ้านพักอาศัย ผลการศึกษาดังนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 59.50 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.80 และไม่ระบุเพศ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70 ตามลำดับ

อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 18-25 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80 รองลงมาอยู่ระหว่าง 26-33 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และ อายุระหว่าง 34-41 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 ตามลำดับ

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 รองลงมาประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 และประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 รองลงมาคือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาคือการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 และ ระดับการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-5 คน จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.50 รองลงมาคือ 1-2 คน จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 และ มากกว่า 5 คนขึ้นไป จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 ตามลำดับ

ลักษณะบ้านพักอาศัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บ้านพักอาศัยเป็นบ้าน/บ้านเดี่ยว จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 รองลงมาคือหอพัก/ห้องเช่า จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 และ คอนโดมิเนียม จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ตามลำดับ

ผลการศึกษาช่องทางการรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ตามโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573

จากการศึกษาช่องทางการรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกเกี่ยวกับการส่งเสริมลดการใช้พลาสติก 4 ชนิด ได้แก่ ถุงพลาสติกแบบบาง กล่องโฟมบรรจุอาหาร แก้วน้ำพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งและหลอดพลาสติก ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน กลุ่มตัวอย่างรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกที่เป็นนโยบายเกี่ยวกับการลดการใช้พลาสติก 4 ชนิด ได้แก่ ถุงพลาสติกแบบบาง กล่องโฟมบรรจุอาหาร แก้วน้ำพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งและหลอดพลาสติก ผ่านช่อง 3 ช่องทางในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} =2.85, S.D.=1.02) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยหากพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่า มีการรับรู้นโยบายฯ จากสื่อสิ่งพิมพ์ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด (\bar{X} =2.93, S.D.=1.03) รองลงมาคือรับรู้จากสื่อบุคคลและสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพ ตามลำดับ (\bar{X} =2.84, S.D.=0.97 และ \bar{X} =2.78, S.D.=1.05) ตามลำดับ

การรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกฯ จากสื่อบุคคล พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 (\bar{X} =2.84, S.D.=0.98) โดยกลุ่มตัวอย่างรับรู้จากสื่อบุคคลที่เป็นเพื่อน/เพื่อนร่วมงาน/เพื่อนบ้าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.97 (\bar{X} =2.97, S.D.=0.99) รองลงมาคือรับรู้จากสื่อบุคคลที่เป็นครู อาจารย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 (\bar{X} =2.86, S.D.=0.97) และการรับรู้จากสื่อบุคคลที่เป็นบุคคลคนในครอบครัว มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.70 (\bar{X} =2.70, S.D.=0.97) ตามลำดับ

การรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกฯ จากสื่อสิ่งพิมพ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 (\bar{X} =2.93, S.D.=1.03) โดยการรับรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นโบรชัวร์ แผ่นพับ ใบปลิว โปสเตอร์ มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.09 (\bar{X} =3.09, S.D.=1.07) รองลงมาคือรับรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 (\bar{X} =2.97, S.D.=1.02) และการรับรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นหนังสือ ตำรา แบบเรียน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.75 (\bar{X} =2.75, S.D.=1.00) ตามลำดับ

และการรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกฯ จากสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพ พบว่า โดยรวมอยู่ใน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 (\bar{X} =2.79, S.D.=1.05) โดยการรับรู้จากสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพที่เป็น Facebook อยู่ใน ค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.16 (\bar{X} =3.16, S.D.=0.96) รองลงมา คือ การรับรู้จากสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพที่เป็น ภาพยนต์โฆษณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 (\bar{X} =2.98, S.D.=1.06) และการรับรู้จากสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพที่เป็น โทรทัศน์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.98 (\bar{X} =2.98, S.D.=1.02) ตามลำดับ

ผลการศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ตามโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573

จากการศึกษาพฤติกรรมตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยพฤติกรรมด้านการลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว กล่องโฟมบรรจุอาหาร แก้วพลาสติก และหลอดพลาสติก สามารถอธิบายได้ว่า พฤติกรรมการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 ($\bar{X}=2.80$, S.D.=0.99) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พฤติกรรมการลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 ($\bar{X}=3.00$, S.D.=0.91) รองลงมาคือพฤติกรรมลดการใช้หลอดพลาสติก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.94 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.02 ($\bar{X}=2.94$, S.D.=1.02) และ พฤติกรรมลดการใช้กล่องโฟมบรรจุอาหารค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.97 ($\bar{X}=2.75$, S.D.=0.97) ตามลำดับ

พฤติกรรมการลดการใช้ถุงพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 ($\bar{X}=3.00$, S.D.=0.91) โดยมีพฤติกรรมการลดใช้ถุงพลาสติกด้วยการนำถุงผ้าไปจ่ายตลาดและซื้อของ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 3.74 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.77 ($\bar{X}=3.74$, S.D.=0.77) รองลงมา คือ การลดใช้ถุงพลาสติกด้วยการให้ร้านค้าใส่สินค้าทั้งหมดรวมถุงขนาดใหญ่ใบเดียวกันเพื่อลดจำนวนถุงพลาสติก มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.14 เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 ($\bar{X}=3.14$, S.D.=0.97) และการลดใช้ถุงพลาสติกด้วยการให้ทางร้านใช้กระดาษห่อสินค้าหรือเชือกมัดสินค้าเพื่อลดการใส่ถุงพลาสติก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.13 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.00 ($\bar{X}=2.13$, S.D.=1.00) ตามลำดับ

พฤติกรรมการลดการใช้กล่องโฟมบรรจุอาหาร ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 ($\bar{X}=2.75$, S.D.=0.97) โดยพฤติกรรมการลดใช้กล่องโฟมบรรจุอาหารด้วยการรับประทานอาหารที่ร้านแทนการซื้ออาหารกลับไปรับประทานที่บ้าน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 3.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 ($\bar{X}=3.77$, S.D.=0.79) รองลงมา คือ พฤติกรรมการลดใช้กล่องโฟมบรรจุอาหารด้วยการซื้ออาหารจากร้านที่ใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถย่อยสลายได้ เช่น กล่องชานอ้อย มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูง เท่ากับ 2.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.99 ($\bar{X}=2.51$, S.D.=0.99) และพฤติกรรมการลดใช้กล่องโฟมบรรจุอาหารด้วยการให้ทางร้านใส่อาหารรวมในกล่องเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.07 ($\bar{X}=2.47$, S.D.=1.07) ตามลำดับ

พฤติกรรมการลดการใช้แก้วพลาสติก ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.06 ($\bar{X}=2.50$, S.D.=1.06) โดยพฤติกรรมการลดการใช้แก้วพลาสติกด้วยการใช้แก้วน้ำส่วนตัว มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 3.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.02 ($\bar{X}=3.20$, S.D.=1.02) รองลงมา คือ พฤติกรรมการลดการใช้แก้วพลาสติกด้วยการเพิ่มเงินเพื่อเปลี่ยนจากแก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งเป็นแก้วที่สามารถนำมาใช้ซ้ำได้ (Reusable Cup) มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.04 ($\bar{X}=2.19$, S.D.=1.04) และพฤติกรรมการลดการใช้แก้วพลาสติกด้วยการเลือกซื้อเครื่องดื่มจากร้านที่ใช้แก้วย่อยสลายได้ เช่น แก้วชานอ้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.13 ($\bar{X}=2.12$, S.D.=1.13) ตามลำดับ

และพฤติกรรมการลดการใช้หลอดพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.02 ($\bar{X}=2.94$, S.D.=1.02) โดยพฤติกรรมการลดการใช้หลอดพลาสติกด้วยการใช้แก้วน้ำส่วนตัวที่สามารถยกดื่มได้และซื้อเครื่องดื่มที่มีฝาครอบที่สามารถยกดื่มได้โดยไม่ต้องใช้หลอด มีค่าคะแนน

เฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.02 และ 0.96 (\bar{X} =3.26, S.D.=1.02 และ 0.96) รองลงมา คือ พฤติกรรมการลดการใช้หลอดพลาสติกด้วยการใช้หลอดที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ เช่น กระจาด หรือชานอ้อย มีค่า คคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 (\bar{X} =2.79, S.D.=0.97) และพฤติกรรมการลดการใช้หลอด พลาสติกด้วยการใช้หลอดส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.14 (\bar{X} =2.47, S.D.=1.14) ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร

จากแบบสอบถามปลายเปิดศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มตัวอย่างในการลดใช้พลาสติก 4 ชนิด ได้แก่ ถุงพลาสติก กล่องโฟมบรรจุอาหาร แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว และหลอดพลาสติก สามารถวิเคราะห์ผล การศึกษาได้ดังนี้

ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติก

1. ความสะดวกสบายในการใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติก

พลาสติกถูกนำมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นใส่สินค้า อาหาร และ เครื่องดื่ม ฯลฯ เนื่องจากพลาสติกมีความแข็งแรง คงทน สะดวกต่อการใช้งานได้มากกว่าและยาวนานกว่าผลิตภัณฑ์ที่ทำ จากวัสดุจากธรรมชาติ เช่น หลอดกระดาษมักยุบหรือเปื่อย กล่องชานอ้อยใส่อาหารมักนิ่มหรือไม่คงรูป เป็นต้น รวมถึง พลาสติกมีน้ำหนักเบา ทำให้สะดวกในการพกพาเมื่อเปรียบเทียบกับภาชนะที่เปราะบาง เช่น แก้วหรือแก้วน้ำส่วนตัว นอกจากนี้หลังการใช้งานสามารถทิ้งได้โดยไม่ต้องเป็นภาระในการทำความสะอาด เช่น กล่องใส่อาหาร แก้วน้ำและส่วนตัว ดังนั้นผู้บริโภคที่ต้องการความสะดวกสบายจึงเลือกที่ใช้กล่องใส่อาหาร แก้วน้ำและส่วนตัวจากพลาสติกเพื่อจะได้ไม่ต้อง กังวลเรื่องการทำมาสะอาดหลังการใช้งานประกอบกับความเคยชินที่ทำมาเป็นเวลานาน

2. ข้อจำกัดด้านราคา

หากเปรียบเทียบราคาของถุง แก้ว กล่องอาหารและหลอดที่ทำจากพลาสติก มีราคาถูกเมื่อเปรียบเทียบกับ บรรจุภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุธรรมชาติที่ย่อยสลายได้ เช่น หลอดกระดาษ กล่องชานอ้อย แก้วไบโอบีจากพืช (Bio Cup) ฯลฯ ทำให้เป็นภาระของร้านค้าที่ต้องแบกรับต้นทุนที่เพิ่มขึ้น และหากจำเป็นต้องปรับราคาขายสินค้าเพิ่มขึ้น บริโภคก็จะไม่ นิยมเลือกซื้อสินค้าชนิดเดียวกันแต่ต้องจ่ายแพงกว่าเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย

3. ไม่ได้วางแผนในการไปซื้อสินค้า

การไปซื้อสินค้าโดยไม่ได้ตั้งใจหรือไม่ได้มีการวางแผนการซื้อล่วงหน้า เช่น ไปทำงาน ไปท่องเที่ยว ไปทำธุระ ฯลฯ ทำให้คนส่วนใหญ่ไม่ได้เตรียมบรรจุภัณฑ์ไปใส่ เช่น ถุงผ้า แก้วน้ำ ฯลฯ ทำให้จำเป็นต้องรับถุงหรือแก้วพลาสติกจากร้านค้าอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติก

1. ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายในการลดพลาสติกของภาครัฐให้เพิ่มขึ้นและดำเนินการอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้รับข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ มาก ขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการนำขยะพลาสติกมาใช้ซ้ำ

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทดแทนพลาสติก

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 26-33 ปี ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ต่ำกว่า 10,000บาท ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ที่ 3-5 คน ลักษณะบ้านพักอาศัยเป็นบ้าน/บ้าน

ช่องทางการรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างทราบนโยบายการจัดการขยะพลาสติกฯ จากช่องทางสื่อสิ่งพิมพ์ มากที่สุด โดยเฉพาะโบรชัวร์ แผ่นพับ ใบปลิว โปสเตอร์ รองลงมาคือสื่อบุคคลโดยเฉพาะเพื่อน เพื่อนร่วมงานหรือเพื่อนบ้าน และสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพ โดยเฉพาะ เฟซบุ๊ก (Facebook) ที่เป็นชนี่สื่อดคล้องกับงานวิจัยของ ธาริดา เสนาวรรษ์ นริสา อินทร์สอน พงษ์เพชร ใบงาม สง่า ทับทิมหิน และปวีณา ลิ้มปิที่ปรากฏ (2564) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ค้าในตลาดเจริญศรี จ.อุบลราชธานี รับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกจากสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นใบปลิวมากที่สุด

ผลการศึกษากการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่างพบว่าพฤติกรรมด้านการลดการใช้ถุงพลาสติกมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เมื่อเทียบการลดการใช้หลอดพลาสติก ถ้วยโฟมบรรจุอาหาร และแก้วพลาสติก สอดคล้องกับการงานวิจัยของ นาดิยา กูโน ภัทรพร อุดมทรัพย์ และวรางคณา ต้นพสันติสกุล ที่พบว่าพฤติกรรมการลดใช้ถุงพลาสติกของประชากรในจังหวัดสงขลามากจากอิทธิพลของสื่อโซเชียลมีเดียและสื่อโฆษณาที่เน้นประชาสัมพันธ์และทำโครงการรณรงค์เกี่ยวกับการลดใช้ถุงพลาสติก

จากการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการลดใช้ถุงพลาสติกส่วนใหญ่เป็นลักษณะของการนำถุงผ้าไปจ่ายตลาดและซื้อของ สอดคล้องกับการงานวิจัยของ วชิรญาณม์ แสงสุวรรณเมธา ทักษ์ณัย นาคา และพุดธิพัฒน์ ทวีวีรพัฒน์ (2563) ที่พบว่าร้อยละ 79.92 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีความตระหนักถึงโทษต่อสิ่งแวดล้อม คิดให้ความสำคัญกับการลดใช้ถุงพลาสติก โดยใช้ถุงผ้าหรือไม่รับถุงพลาสติกจากการซื้อสินค้า

พฤติกรรมการลดใช้หลอดโฟมบรรจุอาหารส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเลือกใช้หลอดโฟมเหมือนเดิม เพราะสะดวกต่อการใช้งานและเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุดในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับการงานวิจัยของ ธงชัย สุธีร์ศักดิ์ วัชรวัต ลิ้มสกุล ณัฐินี อุทกุล และณัฐษาพร อุทกุล (2563) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้บรรจุภัณฑ์ใส่อาหารที่ใช้แล้วทิ้งของร้านขายอาหาร กรณีศึกษา อำเภอเมืองและอำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างยังมีพฤติกรรมการใช้หลอดโฟมหรือบรรจุภัณฑ์ใช้แล้วทิ้ง เนื่องจากหลอดโฟมบรรจุภัณฑ์สามารถใช้อย่างสะดวกสบายและทำให้ร้านค้ามีต้นทุนของบรรจุภัณฑ์ที่ไม่แพง

พฤติกรรมการลดการใช้แก้วพลาสติกส่วนใหญ่เป็นลักษณะของการใช้แก้วน้ำส่วนตัว เป็นเช่นนี้เพราะการใช้แก้วน้ำส่วนตัวเป็นพฤติกรรมที่ทำเป็นประจำของคนบางกลุ่ม เช่น พนักงานออฟฟิศ หรือ พนักงานส่งอาหาร ที่มีจะมีใช้แก้วน้ำที่สามารถเก็บความเย็นได้นานในระหว่างวันที่ทำงานเพราะรักษาอุณหภูมิของน้ำให้เย็นตลอดเวลา แตกต่างจากงานวิจัยของ วชิรญาณม์ แสงสุวรรณเมธา ทักษ์ณัย นาคา และพุดธิพัฒน์ ทวีวีรพัฒน์ (2563) ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลดใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการลดใช้แก้วน้ำพลาสติกเพราะให้ความสนใจในโปรโมชั่นส่วนลดของร้านค้า

และพฤติกรรมลดการใช้หลอดพลาสติกส่วนใหญ่เป็นลักษณะของการใช้แก้วน้ำส่วนตัวที่สามารถยกดื่มได้และแก้วเครื่องดื่มที่มีฝาครอบที่สามารถยกดื่มได้โดยไม่ต้องใช้หลอด เป็นเช่นนี้เพราะการใช้ผลิตภัณฑ์ทดแทนหลอดพลาสติก เช่น หลอดย่อยสลายได้ หรือหลอดซิลิโคน มีข้อจำกัดในการใช้งานไม่ว่าจะเป็นคุณภาพของหลอดที่ไม่ทนต่อระยะเวลาการใช้งานของหลอดย่อยสลายได้ที่มีจะแตกหรือละลายขณะใช้งาน หรือการเก็บล้างหลอดซิลิโคน ใช้แก้วน้ำส่วนตัวที่สามารถยกดื่มได้และแก้วเครื่องดื่มที่มีฝาครอบที่สามารถยกดื่มได้โดยไม่ต้องใช้หลอดจึงเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดของผู้ที่ต้องการลดใช้หลอดพลาสติก แตกต่างกับงานวิจัยของ วิสสุตา ตั้งธนพฤทธิ์ และบุหงา ชัยสุวรรณ (2563) ที่ศึกษาเรื่องการประยุกต์แนวคิดการตลาดเพื่อสังคมในระดับชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้หลอดพลาสติกในร้านกาแฟพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนมาใช้ผลิตภัณฑ์ทดแทนหลอดพลาสติก เช่น หลอดชีวภาพหรือหลอดกระดาษแทนการใช้หลอดพลาสติก

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามนโยบายฯ มี 3 ข้อด้วยกัน ได้แก่ 1) ความสะดวกสบายในการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากพลาสติก ไม่ว่าจะเป็นความทนทานต่อการใช้งาน น้ำหนักเบา สามารถใช้งานได้นาน 2) ราคา เมื่อเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์ประเภทเดียวกัน แต่ทำจากวัสดุพลาสติก มีราคาที่ถูกกว่า จึงเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภคทั่วไปเลือกใช้ผลิตภัณฑ์จากพลาสติก 3) การวางแผนการซื้อสินค้า จากการที่ไม่ได้วางแผนการซื้อล่วงหน้า ทำให้ไม่ได้เกิดการเตรียมถุงหรือแก้วสำหรับใส่ จึงหลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธการรับถุงหรือแก้วไม่ได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

จากการศึกษาพบว่าช่องทางการรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนในเขตตลาดพรวัว เขตจตุจักร และเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มาจากสื่อสิ่งพิมพ์ ดังนั้นหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเขตตลาดพรวัว เขตจตุจักร และเขตคลองเตย หรือสำนักรักษาความสะอาด กรุงเทพมหานคร ต้องการสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์เพื่อให้อินเทอร์เน็ตผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น ไลน์ ไลน์แอมเบอร์ สื่อแพร่ภาพและกระจายเสียง เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) โทททัศน์ ไลน์โฆษณาดีจิทัล เนื่องจากเป็นสื่อที่เหมาะสมกับบริบทของเขตตลาดพรวัว เขตจตุจักร และเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาจะพบว่าพฤติกรรมการลดและเลิกการใช้แก้วพลาสติกของประชาชนในเขตเขตตลาดพรวัว เขตจตุจักร และเขตคลองเตย ยังคงค่อนข้างน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการลดการใช้ถุงพลาสติก กล่องโฟมบรรจุอาหาร และหลอดพลาสติก ดังนั้นควรมีการกำหนดนโยบายที่เป็นรูปธรรมในการลดกล่องโฟมบรรจุอาหาร หลอดพลาสติก และโดยเฉพาะแก้วพลาสติก และสนับสนุนให้เกิดการนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติร่วมกันต่อไปในอนาคต เช่นเดียวกันกับนโยบายลดการใช้ถุงพลาสติก เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของโรดแมปการจัดการขยะพลาสติกของประเทศไทย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลดการใช้ถุงพลาสติก ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยความสำเร็จ/แรงจูงใจในการลดการใช้ถุงพลาสติกของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
3. ควรมีการศึกษาทบทวนขององค์กรภาครัฐในการสร้างแรงจูงใจในการลดการใช้ถุงพลาสติก

บรรณานุกรม

- กนิษฐา รัตนสินธ. (2561). การลดการใช้พลาสติกของประชากรในจังหวัดฉะเชิงเทรา คณะบริหารธุรกิจมหาวิทาลัยรามคำแหง.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2561). แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะพลาสติกของประเทศไทย ปี 2561. กรุงเทพฯ : สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย.
- . (2563). สรุปสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2562. กรุงเทพฯ : สโตร์ครีเอ ทีฟเฮ้าส์.
- . (2564). สรุปสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2563. กรุงเทพฯ : สโตร์ครีเอ ทีฟเฮ้าส์.
- . (2564). ROADMAP การจัดการขยะพลาสติก ปี 2561-2573. กรุงเทพฯ : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- . (2565). รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2564 (หน้า 111-112.). กรุงเทพฯ : บริษัท เอพี คอนเน็กซ์ จำกัด.
- กรมประชาสัมพันธ์. (2564). เมื่อขยะพลาสติกกำลังกลับมา. ปี 2564. กรุงเทพฯ : สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ.
- จอมขวัญ อาคมานนท์ และนาวาอากาศเอก ปัญญา ศรีสิงห์ (2563). ความรู้และการรับรู้ที่มีต่อพฤติกรรมในการจัดการขยะพลาสติกของคนกรุงเทพมหานคร. วารสารสมาคมนักวิจัย, 25(3), 170-185.
- ฉัตรกัญญา โยชะกา. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะพลาสติก ต้นทางในยุคชีวิตวิถีใหม่ ในเขตเทศบาลเมืองท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี. วิทยาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม) คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ธงชัย สุธีรศักดิ์ วัชรวัติ ลิ้มสกุล ญ์ภูธร อุทกุล และณัฐพร อุทกุล (2563). พฤติกรรมการใช้บรรจุภัณฑ์ใส่อาหารที่ใช้แล้วทิ้งของร้านขายอาหาร ครัวศึกษาอำเภอเมืองและอำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต. วารสารสังคมวิจัยและพัฒนา, 2(1), 20-38.
- ธาริดา เสนางษ์ นริสา อินทร์สอน พงษ์เพชร ไบงาม สง่า ทับทิมหิน และ ปวีณา ลิ้มปีที่ปรากฏ. (2564). การรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกและพฤติกรรมการจัดการขยะพลาสติกของผู้ค้าในตลาดเจริญศรีอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9, 15(37), 210-223.
- นาตยา ภูโน ภัทรพร อุดมทรัพย์ และวรางคณา ต้นสนสันติสกุล. (2563). การรับรู้ข่าวสารและทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ถุงพลาสติกของประชากรในจังหวัดสงขลา. วารสารสิ่งแวดล้อมปีที่ 24, 1-9.
- พลอยระดา ภูมิ ลภัสรดา ศรีระประที ขมพูนุท สงกลาง รัชช นันท์ และ อัจฉราพร สมภาร. (2559). พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. วารสารวิชาการ ฉบับพิเศษ, 389-402.
- วชิรญาณม์ แสงสุวรรณเมฆา ทักษดนัย นาคา พฒิพัฒน์ ทวีวิชิรพัฒน์ และสรรพวัต วงศ์จำรัส (2563). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลดใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติก ครัวศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 58: สาขาศึกษาศาสตร์, สาขาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ, สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- วัลย์นภา ฮวบเยี่ยม สโรชา พอขุนทด และสรรพยา ธรรมอภิพล (2566). การรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกและพฤติกรรมการจัดการขยะพลาสติกของผู้บริโภคเครื่องดื่มกลุ่มเงินเนอเรนวาย. วารสารวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 1(1), 1-21.

- วิสุตตา ตั้งธนพฤทธิ และบุหงา ชัยสุวรรณ (2563). การประยุกต์แนวคิดการตลาดเพื่อสังคมในระดับชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมลดใช้หลอดพลาสติกในร้านกาแฟ. วารสารนิเทศและนวัตกรรม นิต้า, 7(2), 117-135.
- วิชญ์ คงสุวรรณ และจำลอง โพธิ์บุญ. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลดการใช้ถุงพลาสติกหิ้วของ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร : ศึกษากรณีเขตห้วยขวาง. (การจัดการสิ่งแวดล้อม) คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุจินดา ไผ่สมบุญรณ์ ณิชกฤษณ์ เคร่งวิทยา ศุภาพิชญ์ ตั้งถึงถิ่น และ พุฒิพัฒน์ ทวีวีรพัฒน์. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะพลาสติกของผู้ใช้บริการ Food Delivery. การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 58: สาขาศึกษาศาสตร์, สาขาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ, สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- อัจฉราพรรณ สีสพันธ์ และวิชญ์ เหลืองลออ (2557). เจตคติและพฤติกรรมการลดใช้ถุงพลาสติกของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 34(1), 70-88.

80th Anniversary
SILPAKORN UNIVERSITY
Creative Art and Science for All

คณะวิทยาการจัดการ
Faculty of Management Science

Proceedings

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2566